

ORZECZENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w G [REDACTED]

w składzie :

Przewodniczący : Bożenna Czepulonis

Członkowie : Bożena Micewicz
Jerzy Solański

Protokolant: Dominika Wesołowska

Po przeprowadzeniu w dniu 13 czerwca 2016 r. w G [REDACTED] rozprawy w sprawie radcy prawnego A [REDACTED] K [REDACTED]

obwinionego o to , że
w Gdańsku, będąc pełnomocnikiem p. M [REDACTED] P [REDACTED] – [REDACTED] w spr. Sygn.. akt [REDACTED]
[REDACTED] o zapłatę zachowku, sformułował żądania pozwu w sposób sprzeczny z treścią art. 1001 kc i do dnia zamknięcia rozprawy i wydania wyroku nie zmodyfikował treści pozwu, mimo, że znał przepis i miał taką możliwość, przez co powództwo zostało oddalone w części, z uwagi na niemożność orzekania przez Sąd ponad żądanie pozwu,

uznaje obwinionego winnym

popęnienia powyższego przewinienia w okresie od 28.08.2008 r., tj. wniesienia pozwu, do dnia 11.04.2012 r., tj. zamknięcia rozprawy i wydania wyroku, wskutek czego naraził poszkodowaną p. M. P [REDACTED] – [REDACTED] na szkodę finansową,

co stanowi przewinienie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. nr 10, poz. 65 z późn. zm.) w zw. z art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 Kodeksu etyki radcy prawnego (tj. zał. do uchwały nr 8/VIII/2010 Prezydium KRRP z dnia 28.12.2010).

Na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 i art. 70^b w/w ustawy o radcach prawnych

I wymierza karę dyscyplinarną nagany z ostrzeżeniem
oraz na podst. art. 65 ust. 2a tej ustawy orzeka dodatkowo zakaz wykonywania patronatu
na czas 1 roku

II zasądza od obwinionego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w G [REDACTED] kwotę 1325,80 zł słownie(tysiąc trzysta dwadzieścia pięć 80/100 zł), tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Członkowie

[REDACTED]
[REDACTED]

Przewodniczący

[REDACTED]

Sygn. akt: D – 13/16

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 30 października 2013r., skierowanym do Okręgowej Izby Radców Prawnych w G [REDAKTOWANE], Pani M [REDAKTOWANE] P [REDAKTOWANE] [Pokrzywdzona] złożyła skargę na radcę prawnego A [REDAKTOWANE] K [REDAKTOWANE] [Obwiniony], zarzucając mu, że reprezentując ją przed Sądem w sprawie o zapłatę zachowku (sygn.akt [REDAKTOWANE]) naruszył swoje obowiązki i zasady etyki radcy prawnego w zakresie starannego, zgodnego z przepisami prawa prowadzenia sprawy, skutkiem czego powództwo zostało oddalone w znacznej części, narażając Pokrzywdzoną na szkodę.

Głównym zarzutem skargi Pani M [REDAKTOWANE] P [REDAKTOWANE] wobec Obwinionego było błędne sprecyzowanie pozwu w części dotyczącej dochodzenia od stron pozwanych części zachowku proporcjonalnie do otrzymanych przez nie darowizn, podczas gdy z art. 1001 kc wprost wynika, że obdarowany wcześniej ponosi odpowiedzialność dopiero wówczas, gdy uprawniony do zachowku nie może uzyskać uzupełnienia zachowku od obdarowanego później.

Treść w/w przepisu przesądziła, że roszczenie kierowane przeciwko wcześniej obdarowanej Sąd ocenić musiał jako nie zasługujące na uwzględnienie i oddalił powództwo w tym zakresie. W ten sposób Pokrzywdzona utraciła znaczną część zachowku (przegrana w 64,40%) i poniosła stratę. Skarżąca wskazywała, iż z treści wyroków I i II instancji w tej sprawie wprost wynika, że powództwo zostało oddalone z uwagi na sprzeczne z art.1001 kc sformułowanie żądania pozwu, nieuwzględniającego odmiennej kolejności odpowiedzialności pozwanych, które otrzymały darowizny od spadkodawczyni w różnych datach.

W przypadku prawidłowo sformułowanego powództwa, całość dochodzonego w pozwie żądania znalazłaby pokrycie w wartości darowizny dokonanej na rzecz później obdarowanej.

Ponieważ Sąd nie może orzekać co do przedmiotu, który nie jest objęty żądaniem, ani też ponad żądanie, uwzględnienie całości roszczenia powódki było w świetle art. 321 kpc, niemożliwe.

Pokrzywdzona podkreśliła, że Obwiniony A [REDACTED] K [REDACTED] w trakcie trwającego cztery lata procesu nie zmodyfikował roszczenia i nie uwzględnił treści przepisu art. 1001 kc, mimo że strona przeciwna już w odpowiedzi na pozew, doręczonej pełnomocnikowi w dniu 19.IX.2008r., podnosiła niezgodność roszczeń pozwu z treścią tego przepisu, jak również Sąd Okręgowy w dniu 10.X.2008r. zobowiązał radcę prawnego do „sprecyzowania stanowiska w sprawie”.

Pokrzywdzona podniosła także, iż radca prawny podczas procesu nie uwzględniał jej zasadnych wskazówek co do prowadzenia sprawy i istotnych argumentów, nie składał zalecanych przez nią dowodów i pism, opuszczał salę rozpraw podczas przesłuchania istotnych świadków bez uzgodnienia z Pokrzywdzoną i nie informował jej o podjętych czynnościach, a nawet kłamał o wykonanych rzekomo czynnościach, podczas gdy nie była to prawda.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w G [REDACTED], po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału, wydała postanowienie z dnia 30 stycznia 2015 roku o przedstawieniu Radcy Prawnemu A [REDACTED] K [REDACTED] zarzutów popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, określonego w art. 64 ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz.U. Nr 19, poz. 145, t.j.: Dz.U. Nr10 z 2010r., poz.65 ze zmianami) **[Ustawa]** w związku z art.6 ust.1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Przeprowadzone już po przedstawieniu zarzutów dalsze postępowanie dowodowe - w ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych - potwierdziło zasadność zarzutów formułowanych przez Pokrzywdzoną wobec Obwinionego A [REDACTED] K [REDACTED], jak również zarzutów postawionych Obwinionemu postanowieniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 30.I.2015r.

W tej sytuacji w dniu 29 marca 2016 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wniosła o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i ukaranie radcy prawnego A [REDACTED] K [REDACTED].

W uzasadnieniu postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wskazała na ustalenia wynikające z przeprowadzonego dochodzenia, w szczególności z zeznań złożonych przez Poszkodowaną i przez Obwinionego oraz ze zgromadzonych w sprawie dowodów. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego podstawę do postawienia zarzutu nie zachowania należytej staranności związanej z występowaniem w charakterze pełnomocnika procesowego, nie stanowi samo błędne sformułowanie żądania pozwu w sposób sprzeczny z treścią art.1001 kc, nieuwzględniający prawidłowej kolejności odpowiedzialności pozwanych, ale przede wszystkim nie zmodyfikowanie błędnej treści pozwu do dnia 11.IV.2012r., tj. do dnia zamknięcia rozprawy i wydania wyroku. Pełnomocnik nie zmienił treści powództwa, mimo że miał taką możliwość prawną przez cztery lata toczącego się postępowania, oraz że – jak sam oświadczył – znał treść art.1001 kc.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w postaci przesłuchania na rozprawie Poszkodowanej M [REDAKTOWANO] P [REDAKTOWANO] i Obwinionego A [REDAKTOWANO] K [REDAKTOWANO] oraz po analizie całości materiału dowodowego zebranego w sprawie, uznał wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o ukaranie radcy prawnego za w pełni uzasadniony.

Poszkodowana zeznając na rozprawie w dniu 13 czerwca 2016 roku potwierdziła dotychczasowe informacje, twierdzenia i wyjaśnienia, przekazane w Skardze z dnia 30.X.2013r., jak również w zeznaniach złożonych w trakcie przeprowadzonego dochodzenia, jednocześnie szczegółowo opisując przebieg współpracy z Obwinionym w przedmiotowej sprawie. Wskazała, że powierzając radcy prawnemu prowadzenie sprawy o zachówek przekazała mu też pełną dokumentację i informacje przedmiotowe i podmiotowe dotyczące darowizn, w tym ich daty i zawartość ksiąg wieczystych. Była aktywna w trakcie prowadzonego postępowania sądowego, brała udział we wszystkich rozprawach, włożyła bardzo wiele pracy i inicjatywy w przygotowywaniu argumentów i istotnych dowodów dla celów polemiki procesowej.

W czasie postępowania sądowego kontaktowała się początkowo z Obwinionym bezpośrednio, później już głównie mailowo z uwagi na utrudniony z nim kontakt. W ocenie Poszkodowanej kluczowe znaczenie w sprawie miało wykazanie prawdziwej wartości lokali stanowiących przedmiot darowizny, od których liczono wartość przysługującego jej zachowku. Pomimo przekazania radcy prawnemu dokumentacji i zdjęć obrazujących faktyczny dobry stan lokali i wskazywania przez nią świadków na te okoliczności, Obwiniony nie wykorzystał ich w procesie bądź nie oponował ich pominięciu przez Sąd, co ostatecznie zostało wykazane poprzez brak tych dokumentów bądź wniosków w aktach sprawy sądowej. Skutkowało to zaniżeniem wyceny nieruchomości – substratu zachowku. Zarówno w tej sprawie jak i w innych, np. dotyczących wniosku o klauzulę wykonalności czy wniosków o doręczenie odpisów protokołów z rozpraw, Obwiniony twierdził, że wskazanych czynności dokonał, co miało się z prawdą. Pokrzywdzona zarzuciła też Obwinionemu, że nie uczestniczył w pełni w rozprawie podczas przesłuchiwania istotnych świadków, nie zapewniając też żadnego zastępstwa na czas jego nieobecności. Jak stwierdziła, radca prawny omawiając argumenty apelacji po przegraniu sprawy w znacznym procencie w I instancji, wskazywał na podstawy apelacji omijające problem błędnego zastosowania art. 1001 kc, twierząc, że Sąd nie miał racji w tym przedmiocie.

Pokrzywdzona wyjaśniła, że chciała z p. A [REDAKTOWANE] K [REDAKTOWANE] załatwić ugodowo sprawę szkody poniesionej przez nią wskutek braku należytej staranności radcy prawnego w prowadzonym procesie, jednak nie odpowiedział on zarówno na jej pismo przekazane mailem w dniu 18.V.2012r., jak i późniejsze wezwanie do zapłaty z dnia 3.VI.2013r., czy zawiązanie do próby ugodowej z dnia 30.VII.2013r., sformułowane przez innego pełnomocnika Pokrzywdzonej.

W tej sytuacji wniosła ona do Sądu przeciwko A [REDAKTOWANE] K [REDAKTOWANE] powództwo cywilne o odszkodowanie, które Sąd zasądził na jej rzecz w kwocie około 160.000 zł. Kwota ta to minimum, jakie z pewnością mogła ona uzyskać tytułem brakującej części zachowku i kosztów, utraconych wskutek wadliwie prowadzonego procesu. Wyrok ten w dacie rozprawy przed O.S.D nie był prawomocny.

Przesłuchiwany na rozprawie radca prawny A [REDAKTED] K [REDAKTED] stwierdził, że zarzuty p. M [REDAKTED] P [REDAKTED] są nieprawdziwe. Powołał się na wątpliwości co do zachowku związanych z podziałem spadku pomiędzy spadkobiercami poza sądem i poważnym konflikcie rodzinnym na tle spraw majątkowych. Twierdził, że składał do Sądu w sprawie Pokrzywdzonej te dowody, które były istotne i czynił w sprawie to, czego życzyła sobie powódka. Nie przyznał, by doprowadził do przedawnienia części roszczeń powódki, jakie mogła mieć do obdarowanych.

Ostatecznie jednak Obwiniony przyznał, że jest oczywiste, tak jak stwierdził Sąd, że nie skorygował pozwu i że w tej sprawie może niestaránnie działał.

Potwierdził też fakt toczącej się przeciwko niemu sprawy o odszkodowanie z powództwa Poszkodowanej.

Sprawę ukarania w postępowaniu dyscyplinarnym Obwiniony pozostawił do rozstrzygnięcia Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu.

Orzekając w sprawie O.S.D. wziął pod uwagę, iż zeznania i wyjaśnienia Pokrzywdzonej znalazły potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w tym w obszernej, przekazanej w toku postępowania korespondencji mailowej z Obwinionym. Przede wszystkim jednak główny zarzut Pokrzywdzonej znalazł potwierdzenie w treści wyroków Sądu Okręgowego w G [REDAKTED] Wydział [REDAKTED] Cywilny, sygn. akt [REDAKTED] i Sądu Apelacyjnego w G [REDAKTED] Wydział [REDAKTED] Cywilny, sygn. akt [REDAKTED], z których wynika, że radca prawny A [REDAKTED] K [REDAKTED] składając pozew o zachówek nie uwzględnił przepisu art. 1001 kc, który wprost wskazuje, że obdarowany wcześniej ponosi odpowiedzialność dopiero wówczas, gdy uprawniony do zachowku nie może uzyskać uzupełnienia zachowku od obdarowanego później. Treść w/w przepisu przesądziła, że powództwo kierowane przeciwko jednej z pozwanych Sąd ocenić musiał jako niezastługujące na uwzględnienie. Sąd przywołał treść art. 1001 kc, który wyraźnie wskazuje, że skoro obdarowany wcześniej ponosi odpowiedzialność tylko i wyłącznie wtedy, gdy uprawniony do zachowku nie może uzyskać uzupełnienia zachowku od osoby, która została obdarowana później; oznacza to, że powództwo z tytułu zachowku

powinno być najpierw kierowane do ostatniego obdarowanego. Dopiero brak możliwości uzupełnienia zachowku od niego „aktywuje” zobowiązanie osób obdarowanych wcześniej.

Kilku obdarowanych przez spadkobiercę nie odpowiada więc proporcjonalnie do wartości darowizn, jak przyjął pełnomocnik, lecz kolejno i odpowiednio do dat otrzymania darowizn na swoją rzecz. Nieprawidłowe zatem było jednoczesne dochodzenie części zachowku od osób obdarowanych w różnych datach. Sąd stwierdził, że w przypadku prawidłowo sformułowanego powództwa, całość dochodzonego w pozwie żądania znalazłaby pokrycie w wartości darowizny dokonanej na rzecz później obdarowanej, jednak uwzględnienie całości roszczenia powódki stało się niemożliwe, gdyż Sąd nie może orzekać co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani orzekać ponad żądanie (art.321 kpc).

Skutkiem zatem działań pełnomocnika powództwo zostało oddalone w części, z uwagi na niemożność orzekania przez Sąd ponad nieprawidłowo sformułowane żądanie pozwu. W ten sposób Pokrzywdzona utraciła znaczną część dochodzonego zachowku. Doznaną szkodę p. M. ██████████ P. ██████████-██████ wyliczyła na kwotę 290.404,78 zł, która to kwota mogła jednak być przedmiotem oceny, natomiast zgodnie z prostym wyliczeniem strat poniesionych na skutek błędnego sformułowania roszczenia pozwu jest to co najmniej kwota 155.528,10 zł. Taką też w przybliżeniu kwotę, jak poinformowała Pokrzywdzona a Obwiniony nie zaprzeczył, zasądził Sąd w postępowaniu cywilnym na rzecz M. P. ██████████-██████

Za szczególnie istotną okoliczność w ocenie działań i zaniechań Obwinionego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał fakt, iż radca prawny w trakcie tak długo toczącego się postępowania nie zmodyfikował błędnej treści pozwu, pomimo że miał taką możliwość prawną przez cztery lata, tym bardziej, że jak sam stwierdził, znał treść art. 1001 kc.

Podkreślenia wymaga, że Obwiniony nie przeanalizował swojego stanowiska i nie skorygował go, pomimo że strona przeciwna w odpowiedzi na pozew podnosiła niezgodność roszczeń pozwu z treścią art. 1001 kc, jak i Sąd

żądał ustosunkowania się pełnomocnika do tych zarzutów i ostatecznego sprecyzowania żądań.

Nie mogłaby usprawiedliwiać takiej postawy pełnomocnika wskazywana przez niego okoliczność - nawet gdyby była prawdziwa - że zrobił to na wyraźne żądanie Poszkodowanej. To do pełnomocnika bowiem, a nie mocodawcy należy formułowanie treści pozwu zgodnie z przepisami prawa. Żadna inna okoliczność ostatecznie nie usprawiedliwia uchybień procesowych, jakich w ocenie tut. Sądu dopuścił się Obwiniony.

Jak bowiem uznał Sąd Najwyższy konstruując wzorzec staranności wymaganej od profesjonalnego pełnomocnika w wyroku z dnia 16.VI.2010r., sygn.akt [REDAKTOWANE], "jego profesjonalizm ma się objawiać w dbałości o prowadzenie procesu z wykorzystaniem wszystkich dopuszczalnych prawem możliwości zapewniających mocodawcy uzyskanie korzystnego rozstrzygnięcia. Staranność taka zakłada znajomość prawa i aktualnych kierunków jego wykładni, w tym podejmowanie czynności procesowych o charakterze „ostrożnościowym”, uwzględniających występujące rozbieżności poglądów w doktrynie i orzecznictwie, informowanie o tym klienta” itd.

Takiej staranności z pewnością zabrakło w działaniach radcy prawnego A [REDAKTOWANE] K [REDAKTOWANE] w rozpatrywanej sprawie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w oparciu o powyższe ustalenia uznał za w pełni uzasadnione zarzucane Obwinionemu przewinienia dyscyplinarne określone w art.64 ust.1 Ustawy, w zw. z art. 4 ust. 1 i 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (uchwała nr 5 KZRP z 10.11.2007 r., t.j. uchwała nr 8/VIII/2010 Prezydium KRRP z dnia 28.12.2010 r.) i na podstawie art.65 ust.1 pkt.2 Ustawy orzekł jak w punkcie I, uznając karę upomnienia z ostrzeżeniem za adekwatną do rodzaju i zakresu przewinienia.

Ponadto, biorąc pod uwagę szczególną - w ocenie Sądu - naganność popełnionego przez radcę prawnego A [REDAKTOWANE] K [REDAKTOWANE] przewinienia dyscyplinarnego, poprzez szczególny brak staranności bądź nadzoru nad

prowadzoną w charakterze pełnomocnika sprawą o zachówek p. M. P. [REDACTED] i nie skorygowanie popełnionego błędu w sformułowaniu żądań pozwu, pomimo takich możliwości prawnych, a także uchylanie się od polubownego (etycznego) załatwienia sprawy z Pokrzywdzoną, Sąd na podstawie art.65 ust.2a Ustawy orzekł dodatkowo zakaz wykonywania przez Obwinionego patronatu na czas 1 roku.

O kosztach postępowania (pkt. II) orzeczono zgodnie z treścią art.70 (6) ust.2 ustawy z dnia 6.VII.1982r. o radcach prawnych.

POUCZENIE:

Od niniejszego Orzeczenia przysługuje stronom i Ministrowi Sprawiedliwości prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie, za pośrednictwem tut. Sądu, w terminie 14 dni od otrzymania orzeczenia z uzasadnieniem. Ewentualne odwołanie należy złożyć wraz z odpisami dla każdej ze stron postępowania.

Przewodniczący:

[REDACTED]

Członkowie:

[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]